

РЕШЕНИЕ

№ 1003

гр. София, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав,
в публично заседание на 01.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **11718** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), във връзка с чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на В. П. С. - Ешлиман с адрес за призоваване [населено място], [улица], вх.Б, партер /Адвокатска кантора „Б. и Ч.“/ и посочен електронен адрес-[електронна поща] срещу Решение № 3305-40-70/13.11.2023 на Управителя на НОИ, с което е отхвърлена жалбата на В. П. С.-Ешлиман срещу Разпореждане № [ЕГН], изх.№ 2202-50-1121#11 от 25.09.2023г. като неоснователна

Оспорващият сочи, че не е доволен от изчисления размер на пенсията с Разпореждането на Ръководител ПО в ТП на НОИ-С. –град, като същият е отправил искане пенсията му да бъде преизчислена при приложение на параграф 22ц от ПЗР на КСО, но административният орган не е уважил искането му. Излагат се твърдения, че административният орган не е изяснил всички факти и обстоятелства в нарушение на административнопроизводствените правила на чл.35 и чл.36 от КСО и не са установили надвнесени от жалбоподателя осигурителни вноски за шест месечен период на основание параграф 9 ал.2 /отм./ от ПЗР на КСО, които се явяват недължимо платени, тъй като ѝ е зачетен стаж на друго правно основание.

По изложените съображения отправя искане за отмяна на обжалваното Решение и връщане преписката на административния орган за ново произнасяне по подаденото заявление за определяне на действителния размер на пенсията и издаване на разпореждане за възстановяване на недължимо –платени суми и дължимите лихви.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява, с писмена молба от 01.02.2024г./докладвана след приключване на съдебното заседание/ поддържа жалбата и направеното към нея писмено допълнение и моли същата да бъде уважена. Не претендира разноски.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С. -град, чрез своя процесуален представител юрисконсулт И., оспорва жалбата, като счита същата за неоснователна. Излага подробни съображения в представен писмен отговор и писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, не изпраща представител за участие в производството по делото.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи от фактическа страна следното:

На 26.04.2022 г. г-жа С.- Ешлиман е подала заявление за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, чрез компетентната институция на Швейцария, което е постъпило в НОИ на 23.08.2022 г. с вх. № 2202-50-1121 /лист 66 от делото/. Към заявлението са приложени формуляр Е 205 СН („Осигурителни периоди/периоди на пребиваване“), удостоверяващ швейцарските осигурителни периоди на лицето, формуляр Е 210 СН („Решение за пенсия“), от който е видно, че на лицето е отпусната швейцарска пенсия, считано от 01.09.2022 г. и формуляр Е 207 СН („Информация за осигурителната история на осигуреното лице“).

На 22.07.2022 г. в НОИ са постъпили документи от г-жа С. - Ешлиман, удостоверяващи българския осигурителен стаж и доход на лицето, съответно УПЗ, УП13, УП2 , издадени от съответните осигурители.

Въз основа на представените редовни документи, на жалбоподателя е зачетен български осигурителен стаж от трета категория труд - 12 години, 03 месеца и 07 дни. Швейцарската осигурителна институция е потвърдила осигурителен стаж с продължителност - 24 години, 04 месеца и 25 дни за придобиване право на пенсия и за изчисляване на нейния размер.

С разпореждане № [ЕГН], изх. № 2202-50-1121#3 от 25.11.2022г. на Ръководител „ПО“ в Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ в НОИ /лист 93 от делото/, на жалбоподателя С. - Ешлиман е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, на основание чл. 68, ал. 1-2 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО), във връзка с Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност, считано от 26.04.2022 г. (дата на подаване на заявлението), при навършена възраст 63 години и 07 месеца и доказан български осигурителен стаж от трета категория труд -12 години, 03 месеца и 07 дни и потвърден швейцарски осигурителен стаж за придобиване право на пенсия и за изчисляване на нейния размер - 24 години, 04 месеца и 25 дни.

В хода на административното производство, поради липса на всички необходими документи за изчисление на размера на пенсията на С. –Ешлиман, административният орган служебно е предприел действия за изясняване на размера на осигурителния й стаж и доход. Установено е, че не могат да бъдат открити първични финансово-счетоводни документи от „Главпроект“ ЕООД, както и да се издадат документи, удостоверяващи осигурителния стаж и доход на лицето В. С.-Ешлиман.

С разпореждане № [ЕГН], изх. № 2202-50-1121#11 от 25.09.2023 г. личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на г-жа С. - Ешлиман е изменена, като е определена в

действителен размер, считано от 26.04.2022 г. (дата на отпускане), на основание чл. 99, ал. 1, т. 2, буква „д“ от КСО, във връзка с чл. 10, ал. 2 от НПОС и във връзка с Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност, при зачетен български осигурителен стаж от трета категория труд - 12 години, 03 месеца и 07 дни и потвърден швейцарски осигурителен стаж за придобиване право на пенсия и за изчисляване на нейния размер -24 години, 04 месеца и 25 дни.

Цитираното разпореждане е обжалвано от жалбоподателя, който е изразил несъгласие с дохода, послужил като основа за изчисляване на индивидуалния ѝ коефициент за определяне размерът на пенсията, като с Решение № 3305-40-70/13.11.2023г. на Управителя на НОИ, жалбата е отхвърлена като неоснователна .

Пред настоящата съдебна инстанция е приета административната преписка, допълнително от жалбоподателя са представени извлечения от Търговския регистър и от Агенция по приватизация, относно актуалното състояние на търговско дружество „Стройинвест 2003“ ЕООД и „Главпроект“ ЕООД.

При така установената фактическа обстановка и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на основание чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146 от АПК, намира за установено следното:

Оспорването, като направено от легитимирано лице с правен интерес, в законово установения срок по чл. 118, ал. 1 от КСО и против акт, подлежащ на съдебно обжалване и контрол за законосъобразност, е процесуално допустимо.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл. 98, ал. 1, т. 2 КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват е разпореждане, издадено от длъжностното лице в НОИ, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност за лица с постоянен адрес в чужбина, или други длъжностни лица, определени от управителя на НОИ.

Съгласно чл. 117, ал. 4 от КСО Разпорежданията, издадени от длъжностното лице по чл. 98, ал. 1, т. 2, могат да се обжалват пред управителя на Националния осигурителен институт в едномесечен срок, съответно за разпорежданията по чл. 98, ал. 2 – в 14-дневен срок от получаването им. Решението се изготвя в срока и по реда на ал. 3. В настоящия случай е представена Заповед № 1016-40-558 от 08.06.2023 г. на управителя на НОИ /лист 176 от делото/, относно компетентността на органа, постановил цитираното разпореждане, както и заверено копие на последното. Същото е подписано от А. Д. /лист 175 от делото/, която съгласно цитираната заповед под номер 1 в качеството си на началник отдел „Отпускане на пенсии по договори“ ѝ е възложено да подписва за ръководител ПО, разпорежданията за отпускане, изменение и осъвременяване на пенсии и добавки към тях

Предвид гореизложеното, процесното разпореждане и оспореното решение на управителя на НОИ се явяват издадени от компетентен орган по материя, степен и място.

Решението е издадено и в предвидената в чл. 59, ал. 2 от АПК форма и съдържа фактическите и правни основания за неговото издаване.

Съдът не констатира допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени такива и основание по см.

на чл. 146, т. 3 от АПК за отмяна на обжалваното решение. Неоснователни са доводите на жалбоподателя, че административният орган е следвало служебно да изиска и приложи оригинали на УП-2 и УП-3, издадени от нейни работодатели. Разпоредбата на чл. 2 във връзка с чл. 1 от НПОС предвижда задължение за лицето, което е подало заявление за пенсиониране да представи документи за осигурителен стаж и за осигурителен доход, тъй като данните по чл.5 ал.4 т.1 от КСО са налични от 01.01.1997г., когато е създаден регистърът за осигурени лица. Административният орган е положил всички усилия, за да събере служебно изисканата от жалбоподателя информация, относно осигурителния ѝ стаж за периода 01.03.1985г. до до 01.05.1991г. Констатирал е, че по това време, осигурител е „Главпроект“ ЕООД, но въпреки изисканата информация не е постъпил отговор. Допълнително е установено, че не може да бъде извършена проверка, поради невъзможност да се открият първични финансово –счетоводни документи от „Главпроект“ ЕООД. Постъпила е информация от ТП –С. град –Дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“, че разплащателните ведомости на „Главпроект“ ЕООД с[ЕИК] не са предадени на съхранение в отдел „Осигурителен архив“ в териториалното поделение. С оглед изложеното според настоящия съдебен състав липсват данни за нарушения на чл.35 и чл.36 от АПК. Относно съответствието на оспореното решение и потвърденото с него разпореждане с материалния закон и с неговата цел.

С обжалваното решение е потвърдено разпореждането за определяне размера на пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 26.04.2022 г., като последната е отпусната при сумиране на български и швейцарски осигурителни периоди за придобиване право на пенсия, съгласно разпоредбата на чл.6 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за социална сигурност и Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004. По делото не е спорно, че само въз основа на българския осигурителен стаж, жалбоподателят не придобива право на пенсия.

С доказан български осигурителен стаж и с потвърдения швейцарски осигурителен стаж, г-жа С. – Ешлиман изпълнява изискването за навършена възраст и придобит осигурителен стаж за право на пенсия по чл.68 ал.1и ал.2 от КСО. В съответствие с нормата на чл.94 ал.1 от КСО пенсията е отпусната от датата на подаване на заявлението – 26.04.2022г. Не е спорно, че преценката на правото на пенсия за лицето е извършена по повод на заявление за пенсия, подадено на 26.04.2022 г. пред швейцарската компетентна институция и постъпило в НОИ с вх. № 2202-50-1121 от 23.08.2022 г.

Съгласно чл. 70, ал. 8 от КСО, за пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г., индивидуалният коефициент се изчислява от осигурителния доход на лицето за периодите след 31 декември 1999 г. до датата на отпускане на пенсията, но за период, не по- малък от 36 месеца. Когато осигурителният доход на лицето след 31 декември 1999 г. е за период, по-малък от 36 месеца, за недостигащия период се взема предвид и последният му осигурителен доход преди 1 януари 2000 г. Когато лицето няма осигурителен доход преди 1 януари 2000 г. или доходът му преди тази дата е за период, по-малък от необходимия за допълване до 36 месеца, индивидуалният коефициент се изчислява от наличния доход независимо от продължителността на периода, за който се отнася. Когато лицето няма осигурителен доход след 31 декември 1999 г. индивидуалният коефициент се изчислява от последния му осигурителен

доход за 36 месеца до тази дата или от наличния му доход, когато доходът е за по-малък период. Индивидуалният коефициент по ал. 8, се изчислява, като сборът на месечните съотношения между осигурителния доход на лицето за месеца и средния осигурителен доход за страната за същия месец се раздели на сбора от съотношенията между броя на работните дни, за които се отнася осигурителният доход на лицето за съответния месец, и броя на работните дни през месеца - за всички месеци, участващи при изчисляване на индивидуалния коефициент.

Нито в административното производство по отпускане на пенсията, нито със жалбата срещу Разпореждане № [ЕГН]/25.09.2023г. жалбоподателят е представил документ – удостоверение УП-2 за осигурителен доход за периода 01.04.1988г. до 31.03.1991г.

Съгласно разпоредбата на чл. 40, ал. 7 от НПОС, когато няма данни за осигурителния доход за определен период към датата на подаване на заявлението за пенсия, размерът на пенсията се определя въз основа на минималната работна заплата, установена за страната, за съответния период, а за времето след 31 декември 2002 г. - въз основа на минималния месечен осигурителен доход за работниците и служителите и за лицата, работещи по договори за управление и контрол на търговски дружества. В случая, на основание чл. 70, ал. 8-9 от КСО, размерът на пенсията на жалбоподателя е изчислен от индивидуален коефициент от 0,4841, определен въз основа на минималната работна заплата за периода 01.04.1988 - 30.03.1991 г. в размер на 5673,00 лв.

Претенциите на жалбоподателя са, че следва да се приложат разпоредбите на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО (нов, ДВ, бр. 35 от 2019 г., изм. ДВ, бр. 103 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.)

Спорът по делото е правен и се свежда до отговор на въпроса, може ли в конкретния случай да бъде приложена разпоредбата на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО (нов, ДВ, бр. 35 от 2019 г., изм. ДВ, бр. 103 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.)

Съгласно разпоредбата на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО (нов, ДВ, бр. 35 от 2019 г., изм. ДВ, бр. 103 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) до 1 януари 2022 г. едновременно с подаването на заявление за отпускане на пенсия, свързана с трудова дейност, с начална дата след 31 декември 2018 г., лицето има право да избере размерът на пенсията му да бъде определен с индивидуален коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 4-7, ал. 10, т. 1 и ал. 11, ако това е по-благоприятно за него. В тези случаи към заявлението задължително се прилагат документи за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски за три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж по избор на пенсионера преди 1 януари 1997 г., и за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски за осигурителния стаж след тази дата до 31 декември 1999 г. включително. Когато за времето след 31 декември 1996 г. или за част от него не са представени документи за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски, се ползват данните по чл. 5, ал. 4, т. 1.

Според ал.2 на същата разпоредба / в сила от 01.01.2021г./ в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон- т.е от 01.01.2021 г., лицата с подадени заявления за отпускане на пенсия, свързана с трудова дейност, с начална дата от 31 декември 2018 г., както и тези, на които е отпусната такава пенсия до влизането в сила на този закон, могат да упражнят еднократно правото си на избор по ал. 1, като в тези случаи пенсията се отпуска в новия размер от същата начална дата, ако това е по-благоприятно за съответното лице.

С цитираната разпоредба на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО е създадена правна възможност за изчисляване на индивидуален коефициент ако са изпълнени две кумулативно изискуеми условия:

-заявлението за отпускане на пенсия, свързана с трудова дейност да е подадено до 01.01.2022г.

-началната дата на пенсията да е след 31.12.2018г.

В случая е безспорно, че пенсията е отпусната от 26.04.2022г., с което е изпълнено второто условие, но жалбоподателят е упражнил правото си на пенсия с подадено заявление за пенсиониране на основание чл.68 ал.3 от КСО на дата 26.04.2022г., т.е. след 01.01.2022г.- каквито изисквания поставя нормата на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО.

Разпоредбата на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО е създадена в полза на лицата с право на пенсия за осигурителен стаж и възраст с начална дата след 31 декември 2018 г., като им е дадена възможност да изберат определяне на индивидуалния коефициент по реда на чл. 70, ал. 4-7, ал. 10, т. 1 и ал. 11 от КСО, ако това е по-благоприятно за тях. Разпоредбата изисква правото да бъде упражнено едновременно с подаване на заявлението за отпускане на пенсия със задължително прилагане на документите до 01.01.2022г.

Видно от писмените доказателства заявлението на жалбоподателя е подадено на 26.04.2022г. т.е. след датата обявена от законодателя, поради което не би могъл да се ползва от правото, регламентирано в параграф 22ц ал.1 от ПЗР на КСО да избере индивидуалния коефициент по реда на чл.70 ал.4-7 ал.10, т.1 и ал.11, ако това е по –благоприятно за него.

В случая правно значим е фактът на подаване на заявлението за пенсиониране, т.е. след като е подадено след 01.01.2022г. приложим е реда по чл. 70, ал. 8 - 9 КСО (т.нар. нова методика), съответно случаят не попада и в обхвата на §22ц ПЗР на КСО.

В нормата на параграф 22ц ал.1 от ПЗР на КСО законодателят ясно е посочил, че „ до 01 януари 2022г. едновременно с подаване на заявлението за пенсия, свързана с трудова дейност след 31 декември 2018г. лицето има право да избере размерът на пенсията му да бъде определен по индивидуален коефициент, изчислен по реда на чл.70 ал.4- 7, ал.10 т.1 и ал.11“

Условието на цитираната разпоредба искането за преизчисляване (изчисляване) по реда на чл. 70, ал. 4-7 от КСО да е направено едновременно с искането за отпускане на пенсия до определения за това срок – 01.01.2022г. не е налице.

Съгласно чл.94 ал.1 от КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата.Ако документите са подадени след изтичане на 2 –месечния срок от придобиване на правото, пенсията се отпускат от датата на подаването им.

Предвид всичко изложено, законосъобразно в този случай е приложена разпоредбата на чл.70 ал.4 от НПОС.

По делото не е спорно, че В. С. –Ешлиман е внесла осигурителни вноски за

осигурителен стаж по реда на чл.9а, ал. 1 КСО, съгласно който за осигурителен стаж при пенсиониране, ако не е зачетен на друго основание и са внесени осигурителни вноски съгласно ал. 3, се зачита: времето на обучение на лицата, завършили висше или полувисше образование, но за не повече от срока на обучение, предвиден по учебния план за завършената специалност Т.е. заплатени са осигурителни вноски за периода на обучение за висше образование, а не са заплатени осигурителни вноски за недостигащ осигурителен стаж по реда на чл. 9а, ал. 2 КСО (удостоверение обр. УП-16, изх. № 2165-21-131 от 18.06.2021 г.). Внасянето на осигурителни вноски по реда на чл.9а КСО е по желание на лицето, но за разлика от разпоредбата по чл.9а, ал. 2 КСО, при прилагането на която административния орган определя точно колко е продължителността на недостигащия осигурителен стаж за придобиване право на пенсия, при прилагането на чл.9а, ал. 1 КСО изцяло жалбоподателя самостоятелно решава не само дали да „закупи“ осигурителен стаж, но и за какъв период в рамките на законоустановения.

По отношение възстановяването на осигурителни вноски, платени по реда на чл. 9а, ал. 1 КСО е приложима разпоредбата на чл. 45 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС). Съгласно чл. 45, ал. 2 и 3 НПОС, когато времето за внесените осигурителни вноски по чл. 9а, ал. 1 КСО включва периоди, зачетени за осигурителен стаж на друго основание, лицето може да поиска възстановяване на сумите от внесените осигурителни вноски за тези периоди по реда на чл. 129 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс въз основа на разпореждане, издадено по чл. 98, ал. 1 КСО. Когато са приложими разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, разпоредбата на чл. 45, ал. 1 НПОС се прилага, ако периодът на обучение не е потвърден като осигурителен стаж от съответната компетентна институция на другата държава.

В случая не е спорен периодът, удостоверен от швейцарската компетентна институция за придобит по законодателството на Швейцария, а именно от ноември 1996 г. до датата на заявлението - април 2022 г. Не спорно и че за периода 01.09.1979 г. до 14.06.1984 г. не са представени доказателства за придобити български осигурителни периоди от упражнявана трудова дейност в България. С оглед на посоченото, не е налице стаж, зачетен на друго основание, съответно липсва правно основание за издаване на разпореждане за възстановяване на внесени осигурителни вноски по чл. 9а, ал. 1 КСО.

В тази връзка, съдът намира, че правните изводи, изложени в оспореното решение от административният орган съответстват на материалния закон и неговата цел.

С оглед изложеното съдът приема, че Решение № 3305-40-70 от 13.11.2023 г. на Управителя на НОИ е законосъобразно - издадено е от компетентен орган и в предвидената от закона форма; постановено е при спазване на административно-производствените правила, при правилно приложение на

материалния закон и в съответствие с неговата цел. Жалбата се явява неоснователна и като такава, следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, което е своевременно заявено и на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. с чл. 37 от ЗПП, вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в размер на 100 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 61 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. П. С. - Ешлиман с адрес за призоваване [населено място], [улица], вх.Б, партер /Адвокатска кантора „Б. и Ч.“ срещу Решение № 3305-40-70/13.11.2023 на Управителя на НОИ, с което е отхвърлена жалбата на В. П. С.-Ешлиман срещу Разпореждане № [ЕГН], изх.№ 2202-50-1121#11 от 25.09.2023г. като неоснователна

ОСЪЖДА В. П. С. –Ешлиман ЕГН [ЕГН] да заплати на НОИ сумата от 100 лв. /сто/, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: